

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Hilarus Papa Leontio Arelatensi Episcopo contulit potestatem convocandi Concilia ex diversis provinciis. Symmachus Papa ultra progressus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

post regiam præceptionem, congregare debebant suas synodos pro celebratione Concilij, mentione insuper facta pontificiæ permissionis. Sed in primis observandum est delegationem illam sancti Gregorij non debuisse mandari executioni, secundum quod ipse præceperat, donec regia jussio accederet ob eandem causam. Quare Concilium illud quod Summus Pontifex constituerat, habitum non fuit, tamen ille id vehementer urgeret, quoniam Reges ejus congregationem non præceperunt. Affirmare itaque licet concursum auctoritatis pontificiæ firmasse potestatem Metropolitanorum pro congregatione Conciliorum in ordine ecclesiastico, sed non violasse jus regum, quod versatur in politia exteriori & in protectione Ecclesiæ; præsertim cum congregatio ita fieret auctoritate Summi Pontificis ut necessaria esset regia jussio. Contra verò consensus Pontificis non erat necessarius quando synodus congregabatur auctoritate Principis.

V. Ceterum ut concludam hoc caput, & ut præterea testator fiat auctoritas Regum in convocandis Conciliis, addam hoc loco epistolam Sigeberti Regis Austrasiorum scriptam circa annum sexcentisimum quinquagesimum ad Desiderium Episcopum Cadurcensem: in qua ei significat relatum sibi fuisse Wlfoledum Episcopum evocasse comprovinciales Episcopos ad Concilium in regno habendum, sed nullam ejuscemodi consilij mentionem fecisse apud Regem. Cupere se quidem, exemplo Regum decessorum suorum, observare canones ecclesiasticos; attamen ex procerum suorum consilio statuisse tolerandum non esse ut Episcopi sibi subjecti Concilium ullum in regno celebrent, quin prius ipse admoneatur. Quòd si ostendatur regiæ majestati congregationem illam utilem futuram, sive pro statu ecclesiastico, sive etiam pro regni utilitate, non denegaturum confessionem suam. Quapropter Desiderio suadet ne ad synodum illam accedat. Desiderius autem, cum Cadurcorum antistes esset, non pertinebat ad regnum Sigeberti; licet inter intimos esset ejus Principis, ut constat ex alia ejusdem Regis ad ipsum epistola. Wlfoledus verò, qui provinciæ suæ Episcopos convocaverat, Biturigum antistes erat, quorum metropoli contributa erat Divona Cadurcorum, & ad regnum Burgundiæ spectabat, cuius Rex tunc erat Clodoveus secundus. Istius autem Wlfoledi Episcopi Ecclesiæ Bituricensis subscriptio deprehenditur in Concilio Cabilonenfi quod anno DCL. Rex Clodoveus congregavit. Insolens

videri posset hujus Metropoli præsumptio, qui Episcopos suffraganeos suos extra provinciam suam evocavit synodali conventui interfuturos, nisi ratio habeatur canonum apostolicorum, Constantinopolitanorum, & Antiochenis, qui permittunt Episcopis unius provinciæ ad aliam transire, si licetis Metropolitanis, qui eorum ope indigeat, evocentur. Ex quibus id conficitur, Episcopum Bituricensis ab Episcopis regni Austrasiorum rogatum esse ut ad quandam civitatem conveniret, in qua synodus major haberi posset, existimantes ita licere fieri secundum Canones. Verum jam observavimus communicationem illam Episcoporum fuisse interruptam ob divisionem regnorum; cui præterea locus non erat, sicuti nec celebrationi Concilij nationalis unius regni, nisi jussio regia præcessisset. Vtriusque horum capitum probatio extat in epistola Sigeberti. Tamen, eo casu, prohibitio unius ab alio pendeat; id est, si Concilium Episcoporum unius regni haberi non possit, sequitur Episcopos alterius regni ad illud convenire non posse. Hæc sunt verba Sigeberti: *Licet nos statuta Canonum & ecclesiasticas regulas, sicut parentes nostri in Dei nomen conservarunt, ita & nos conservare optamus, tamen dum ad nostram antea notitiam non fuit perlatum, sic nobis cum nostris proceribus convenit, ut sine nostra scientia synodale Concilium in regno nostro non agatur, nec ad dictas Kal. Septembris nulla conjunctio Sacerdotum, ex his qui ad nostram ditionem pertinere noscuntur, non fiat. Postea verò opportuno tempore, si nobis antea denunciatur, utrum pro statu ecclesiastico, sive etiam pro qualibet rationabili conditione, conventio esse decreverit, non abnuimus; sic tamen, ut diximus, ut in nostri prius deferatur cognitionem.*

VI. Potestas illa convocandorum in Gallia Conciliorum, qua Summi Pontifices fruebantur, exigit ut paulò altius scrutemur eam quam pro eadem causa communicabant cum Episcopis Arelatenfis. Hilarus Papa, providens dissipationem Galliarum, earundemque in diversa regna sectionem, obstituras communicationi Episcoporum inter se, Leontio Arelatenfi Episcopo contulerat facultatem convocandi Concilia hujuscemodi ex totidem provinciis quot posset, ut supra vidimus. Eam Cæsario Arelatenfi continuavit Symmachus anno quingentesimo decimo quarto; cui præcepit invigilare rebus omnibus quæ ad religionem spectant, non solum in provinciis Galliarum, sed etiam in Hispaniensibus; quoniam ea tempestate provincia Arelatenfis, tamen esset intra Gallias, imperio parebat Regis

Epistola Sigeberti
ad Desiderium
Cadurcensem

Ep
PP
Gal

Vile Epistola
Sigeberti
ad Desiderium

Italia Theodorici, penes quem erat administratio regni Vvisgothorum in Hispania. Sed postquam civitas Arelatenfis in jus Francorum cecit, Vigilius Papa aut ejus successores nullam Arelatenfis Episcopis sollicitudinem in Hispanias attribuerunt. Verum Symmachus non eo loci substitit ut generalem tantum religionis curam Casario committeret, sed insuper ei auctoritatem tribuit convocandi Concilium Episcoporum, si religio ita posceret, ut in eo controversiae finirentur. Quod si tale negotium emergerit quod illic difficile fuerit terminari, ad sedem apostolicam referatur ab Episcopo Arelatenfi. Quoad Episcopos vero ex regionibus Galliarum & Hispaniarum, jubet ut ij qui Romam proficisci voluerint, literas Casarij secum deferant; ut Summus Pontifex agnoscat quae sit eorum dignitas, & utrum eis communionem suam impertiri debeat: *Decernimus ut circa ea quae tam in Galliae quam in Hispaniae provinciis de causa religionis emerferint solertia tua fraternitatis invigilet. Et si ratio poposcerit praesentiam Sacerdotum, servata consuetudine unusquisque tua dilectionis admonitus auctoritate conveniat. Et si Dei adjutorio controversa incidens amputari poterit, ipsius hoc meritis applicemus. Alioquin existentis negotii qualitas ad sedem apostolicam te referente perveniat. Infra: Si quis de Gallicana vel Hispana regionibus ecclesiastici ordinis atque officij ad nos venire compulsus fuerit, cum fraternitatis tuae notitia iter peregrinationis arripiat; ut nec honor ejus, per ignorantiam, aliquam contumeliam patiat, & ambiguitate depulsa, a nobis animo securo in communionis gratiam possit admitti.*

VII. Anno DCLV. Vigilius Papa vicariatuum suum per Gallias concessit Auxanio Episcopo Arelatenfi, concessio etiam usu Pallij. Tribuit autem ei potestatem convocandi synodum omnium Episcoporum Gallicanorum; quos adesse jubet sub poena suspensionis, quam synodus adversus eos decerneret nisi justam excusationem adferant. Eo tamen casu tenentur mittere vice sua Presbyterum aliquem, aut Diaconum, qui eis nuntiet quae decreta fuerint in illa synodo: *Et quia necesse est ut aptis Deo propitiante temporibus Arelatenfis Episcopus nostris vicibus fungatur, quoties judicaverit expedire ut profacienda consolatione communi Episcoporum debeant congregari persone, nullus inobediens ejus forte mandatis sit.* Sed observandum est legationem illam Arelatenfi Episcopo fuisse concessam petente Childeberto Rege. Quippe extraordinariae res hujusmodi, quae novitatem inducunt adversus Canones, obtinere non possunt in regno absque consensu re-

gio. *Sicut nos, inquit Vigilius ad Auxantium scribens, pro tua pietatis affectu, & pro gloriosissimi filij nostri Regis Childeberti Christiana devotione mandatis, vices nostras libentissima voluntate contulimus.* Post obitum Auxanij, idem Pontifex vicariatuum suum Aureliano ejus successori tribuit; sed id factum in gratiam Regis Childeberti, qui ita fieri optaverat: *Administrationem vicum nostrarum, inquit, fraternitati vestre animo libenti committimus; --- quando & summi sacerdotij consortio vos dignos divina esse gratia judicavit, & gloriosissimi Childeberti Francorum Regis Christiana & Deo placita in perhibendo vobis testimonio voluntas accessit.* Inde factum ut Iustinianus in rescripto ad Quintam Synodum Oecumenicam misso, loquens de hoc Aureliano, dicat eum fuisse Episcopum Arelati, *quae est prima sanctissimarum Galliae Ecclesiarum.* quod dein repetitum est in Collatione septima.

VIII. Vicariatuum quoque suum Sapaudum Arelatenfi tribuit Pelagius primus, cujus tamen auctoritatem ad duo quaedam capita coercere videtur. Primum quidem, ut primum ubique locum obrineat inter Episcopos, tanquam Legatus, & quadam velut praefectura fungatur in clero, ei tamen aperte non tribuens jus convocandorum Conciliorum: *Ut sedis nostra Vicarius constitutus, ad instar nostrum in Galliarum partibus primi Sacerdotis locum obrineas.* Alterum est; *Ut singulae personae ecclesiasticae Galliarum finibus excedentes, formatas epistolas a Sapaudum accipiant.* Ad Regem autem Childebertum scribens, ait se precibus ejus dedisse hanc legationem, *secundum petitionem vestram, inquit.* Sed magni momenti est clausula quae sequitur, quae ostendit dignitatem illam parum gloriae attulisse praedecessoribus Sapaudum. *Petit enim a Rege ut quoniam ipse optaverat ejus Episcopi dignitatem hoc honore amplificari, non patiat eum contemni ab Episcopis Gallicanis aut ab aliis personis ecclesiasticis: Ne quem per vices nostras augeri postulastis, in aliqua parte cuique Gallicanorum Sacerdotum vel cujuslibet ecclesiastici ordinis persona, quod non oportet, contemptibilis habeatur.*

Verba illa indicant Episcopos Arelatenfes, tametsi legationis apostolicae sedis munere fungerentur, non admodum habitos in honore. Certè nullum regni generale Concilium reperitur ab iis convocatum fuisse, prohibentibus nimirum Regibus ac reliquis Metropolitanis. Quinetiam nulli eorum Conciliorum unquam praesidere. Contra, Aurelianus Arelatenfis post Sacerdotem Episcopum Lugdunensem subscripsit Con-

Epist. Viglij ad Aurelianum Episc. Arelat.

Rescriptum illud exat in Collat. 7. Quintae Synodi.

Pelag. ep. 6. ad Sapaudum.

Vide supra lib. 7. cap. 18. & 19. & seqq.

Symmach. ep. 24. Vide supra lib. 1. cap. 31. & 32.

Epistola Viglij Pp. ad Episcopos Galliae.